

Gunther Geltinger

Isječak iz romana

Prevela: Sabine Marić

Tišina se pretvara u pokret pri dolasku snijega. Nebo rastvara oblake, briše obzor, samo su vrane usred bjeline na polju, one su posljednji znakovi koje će uskoro progutati snijeg. Magla nad snijegom oblikuje novi sloj, ponad njega strše ledenim kristalima obložene breze, prolazna filigranska stvorenja od hladnoće i svjetlosti. Zatim se vjetar stiša. Ovdje se čuje šuštanje iz močvarne šume, tamo pucketanje mrtve grane onkraj jarka, iza kojeg, čini se, završava sve, dječje igre, ljetna obećanja, jesen sa svojim nježnim zvukovima. S ove i s one strane zanijemjele su sve jeke pod tankim slojem leda koji se noću oblikovao nad vodom, ostaje samo tiho grgotanje, mjehurići koji se dižu, sćušni prazni prostor pod ledom, oči zime; zatim ukočeni pogled mjehurića u slijepo nebo, jauci vrane koja s komadom strvine u kljunu izlijeće iz šaša, njezin zamah krilima, crni trag u snježnim oblacima, a potom ništa, samo tišina, koja polagano, posve polagano počinje padati.

Tako je se sjećam danas: močvare nakon prvih zimskih noći, tišine prije snježne oluje, kad su došli po Margu, s rotirajućim svjetlom koje je još dugo, plavo i nijemo treperilo u tmuni. Činilo se suvišnim ponovno upaliti sirenu, nijedno vozilo nije se kretalo noćnom seoskom cestom, nitko u Fenndorfu nije odlazio nigdje poslije deset sati navečer. Odnijeli su je, tiho, diskretno, gotovo tajno, kao da je se srame čak i bolničari. Jedan od njih povukao joj je sivi vuneni pokrivač sve do vrata. Sjećam se crvenih zaštitnih odijela sa srebrnim reflektirajućim trakama koje bi zasvijetlile pod naletom svjetlosti, i koje će me mimo tog trenutka, u nadolazećim danima i noćima bombardirati u snovima, u kojima Marga opet sjedi u sjeniku, crta ili barem pokušava crtati, ili samo sjedi, ukočeno gleda i pije dok se posljednja boca ne otkotrlja u kut zajedno s

izgubljenom tabletom, a bijelo platno se pred njezinim očima ne počne savijati i pretvarati u pahulje, snijeg koji razbuktava oluju. Zar vjetar koji se te noći pojavio, danas ne udara jače u mene nego tad?

Plava svjetlost je u jednom trenutku nestala u daljini. Seljani su se vratili u svoje domove, njihova lica zakukuljena kapuljačama još jedanput su se okrenula prema meni, a ja sam spustio pogled na tlo, na moja gola stopala ispod ruba pidžame koja su u međuvremenu poprimila boju i osjet leda. Samo je Doris Feber još stajala kraj mene. Danas tetu zamišljam nižom i pognutijom nego što ju je tada vidio dječak: bio sam prestrašeno dijete kojemu je ona djelovala golemo i prijeteće, iako je tek navršila četrdesetu, ali već je bila izvan forme poput stare žene, u svom prljavom jutarnjem ogrtaču i papučama u kojima je izjurila iz kuće kad sam lupao po njenim vratima.

Prišla je još bliže, zgrabila mi glavu i stisnula je uza svoje pazuhu koje je vonjalo na kvasac, kako među sleđenim lišćem ne bih vidio tragove kotača, nosilo, Margina od bljuvotine zalijepljena usta s cjevčicom za disanje, sliku poput krhotine razbijene sreće koja se već duboko zarila u moje tijelo i počela sve ubijati, jer najkasnije je ova noć bila početak duge, možda doživotne hladnoće, ako je hladnoća uopće opis za stanje u kojem sam se otad skamenio. Mraz je rano stigao, nakon oluja koje bi oko Dana reformacije skinule posljednje listove sa stabala, listove toliko porozne da bi se lomili na tlu. Čuo sam taj šum, izvukao glavu iz tetinog zagrljaja i pogledao njezino lice izobličeno od zaprepaštenja ili tajnog zadovoljstva pred plavičastim odsjajem obzora koji se nije htio ugasiti ili se već bio pretvorio u prvu jutarnju svjetlost, zapletenu među granjem na pašnjaku koje se netom prije još njihalo i odbacivalo posljednje listove, a sada stršilo golo u zrak, kao da stablo spušta tišinu kako bi se odjenulo; i doista: počelo je sniježiti.

Danas su sve to nejasni obrisi, neodlučni potezi jedne skice čiju sliku moram dovršiti, za koju ne znam kamo će me odvesti i zašto je baš ja moram nacrtati. Marga ju je mogla nacrtati, u svojoj vlastitoj tehnici koja nikad nije dopuštala

konkretne forme, a rijetko i jasne boje. Čim bi nešto nacrtala na platnu ili bi se jedan od njezinih osobno izmiješanih pigmenata pomiješao s nekom drugom bojom koju bi prepoznalo dijete iz ovih krajeva – žutu boju kaljužnice ili grimiznu boju vretenca – spužvom bi prešla po tome ili brzo dodala još jedan sloj koji bi uništio ono tek prepoznato.

Sjećam se kako sam ponekad bio nestrpljiv ili čak ljutit dok sam je zapravo gledao kako slika, a pravio se da se igram među starudijama: ona je bila mađioničarka. Pružila bi mi igračku koja bi u tren nestala u njezinom rukavu čim bih posegnuo za njom. Ophodila se sa mnom i s mojim uvjerenjima kao i sa svojim platnima: nekoliko večeri ranije je usprkos hladnoći stajala u verandi u negližeu i s cigaretom u ustima, a ja sa svežnjićima suhoperke u kosi i ustima jer ju je pantomimska igra starca, odnosno šepanje s kišobranom i bijeli brkovi od pahuljica, dotad uvijek nasmijavala. Da te nema, rekla je, odustala bih od svega, a ja sam ljutito slegnuo ramenima; *sve* nije bila boja kao ni crna ili bijela, sve je bilo ništa, prazno kao što su često ostajale njezine slike, ili prekrivene mješavinama u kojima bi naposljetku potonule.

Možda je mislila upravo na to: njezinu borbu sa slikanjem koje je za nju doista značilo sve, ili njezin rad u hamburškoj galeriji u koju više nije zalazila jer je, tako je tvrdila, bila na bolovanju, iako mi se nije činila bolesnom, barem ne od nekakve gripe. Kakva je to bolest doista bila, saznat ću znatno kasnije, i to da se zbog nje nije moglo ići na bolovanje, barem ne u to vrijeme. Tad sam još mislio da pokušava prestati pušiti jer je u tom trenutku puna odbojnosti pogledala u cigaretu i ugasila je, ali takve su mi odluke već bile poznate: od sutra prestajem, a potom, ops, sljedeća cigareta. Možda su joj bili dosadni svi kućanski poslovi, ostaci paste za zube u umivaoniku, kuhanje za mene; pritom posljednjih tjedana nije bilo krumpir gulaša, čak ni kuhanih krumpira, samo kruha s maslacem i puno cimeta. Tome se još uvijek veselila. Sve sam razmotrio, ali ne i to: plavo rotacijsko svjetlo, bolničare, bljuvotinu u mom krevetu koja je još tjednima

poslije smrdjela na mom madracu i moje noći pretvarala u pustinje, kisele, pune odumrlog života, poput močvare.

Te mi je večeri otpuhala svežnjiće suhoperke s gornje usne, dosađivala se; imala je loš zadah, vjerojatno joj je dojadilo i stalno pranje zubi. Stisnula je usta, izdahnula težak zrak, ili je to već bio njezin posljednji uzdah, samrtnički hropac na temelju kojeg sam morao prepoznati koliko joj je sve postalo nesnosno: slikanje i posao u Hamburgu jer nijedno nije bilo unosno, razroke seoske žene sa svojim brbljanjem, trošna kuća, vječno nedoraslo dijete u njoj, ono koje joj se uvijek mota oko skuta i ne zna pravilno govoriti, koje je sad zgrabila za ruku i rekla mu: ali ti si tu, rečenica koja je istovremeno bila utjeha i optužba, no zato što opet nisam znao što misli, nastavio sam glumiti starca, odnosno krezubog djeda koji stišće usne i: riješit ćeš me se s osamdeset, rekao sam nerazumljivo iako nisam mucao, a na trenutak sam pomislio da čitava dilema s govorenjem može biti vezana uz moje zube koji su tad poprilično neuredno obitavali u mojoj usnoj šupljini.

No tad se ipak nasmiješila, i sljedeći dan pričvrstila novo platno za okvir, skuhalo krumpir gulaš s kobasicama, hodala amo-tamo s cigaretom kroz dvorište, no potom se ipak dva dana kasnije s kutijom Vesparaxa i što ja znam kakvim alkoholom u sebi, popela u moj krevet. Njezino teturanje, neobična bljedoća, rastreseni pogled u polumraku, čvrsti stisak njezinih prstiju koji su smrdjeli na duhan i terpentini, kroz trabunjanje iscijeđeno Toliko te volim!, prije negoli se onesvijestila, što nisam uočio jer sam u sljedećem trenutku najvjerojatnije zaspao. Zatim sam u jednom trenutku osjetio udarac pod pokrivačem, njezino tijelo se grčilo, pa jecanje koje mislim da sam čuo kroz san, ili je to bilo grgotanje kao da posljednji put roni kroz ribnjak u kojem je nekoć rado plivala. Uslijedio je iznenadni val bljuvotine po jastuku, ulovila me panika, ruke su bile posvuda, njezine su bile mlohove kao da nemaju kosti, oči su i dalje bile zatvorene, čak i dok sam je tresao i drmao, pa i nakon pljuske koja je

odzvanjala kroz sobu očne jabučice ostale su joj bijele; to je bilo prvi put da sam udario majku, i to odmah u lice.

Prolazile su sekunde u kojima nisam znao što učiniti. Neopisivi strah penjao se poput vatre iz trbuha do grla i u sljepoočicama pretvarao u led, obuzelo me nekontrolirano trzanje ili drhtavica sve dok nisam poželio ništa drugo osim zaspati. Ipak sam otišao dolje do telefona. Zvuk slobodne linije u tišini bio je crna rupa koja je progutala sve, zato sam opet spustio slušalicu, ionako ne bih mogao izustiti ni riječ. Umjesto toga sam bosonog otišao do Felderhofa, kamenje koje se zabadalo u tabane, ubodi gotovo izvan tijela već su tada bili neka vrsta fantomske boli. Posrtanje, još više kamenja, utješna predodžba o tragovima krvi na nasipu, možda su dodani godinama poslije. Tama između traktora doimala se tekućom, a grumen u sredini bio je zavezani pas koji nije lajao nego samo umorno zveckao lancem jer je već tada bio gluh, ili me prepoznao. Potrajalo je čitavu vječnost dok je netko otvorio. To je bio Andreas, najstariji sin Felberovih, s kosom spljoštenom od ležanja na jastuku. Mucanje, udaranje nogama, tišina. Pogledao me je iznervirano, okrenuo se i viknuo: Mama!

Ni Doris nisam uspio reći niti riječ, no mora da je vidjela nešto u mojim očima; usprkos svojoj težini i pospanosti odjednom je postala okretna. Obukla je jutarnji ogrtač, kopala po jednoj ladici tražeći ključ ili možda džepnu svjetiljku; ali, čemu džepna svjetiljka, doduše, bilo je mračno na nasipu, no to je bio njezino, toliko često prelaženo zemljište. Odjednom se okrenula, prodrmla me i viknula: Dječaće!, samo tu riječ koja je nezaustavljivo odzvanjala trijemom; na stepenicama se pojavio stric Karl.

Noć je bila hladnija nego prije nekoliko minuta. Krenuli smo natrag ka kući, čulo se tapkanje Dorisinih papuča, pa tiho proklinjanje, možda zbog kamenčića u cipeli. Zaustavila se, sagnula, sustigla me, sad i s džepnom svjetiljkom u ruci. Zraka svjetlosti gmizala je nad šljunkom, slabašno, mrzovoljno kao da ne želi pokazati put. Kad je nešto šušnulo u grmlju, trznula je gore prema jarku,

izgubila se u močvari. Počeo sam se tresti. Na trijemu se ljuljala telefonska žica sa slušalicom. Bio sam siguran da sam poklopio. Nadao sam se da je došla k svijesti i sama nazvala prvu pomoć. No ona je još uvijek potrbuške ležala na mom krevetu s licem okrenutim prema meni, ljepša no ikad. No između nje i dječaka kao da je postojao stakleni zid, vonj bljuvotine, dječji san, smrt. Doris je ustuknula i viknula: Bože, Marga!, ljutito, kao da je znala da će se to dogoditi. Bacila se na nju, podigla je, glava joj je pala naprijed, Doris joj je pridržala bradu, maknula kosu sa lica. Njezine ruke spustile su se na Margino srce, na zapešće, uslijedile su sekunde tišine i zadržanog daha, zatim je viknula: puls! Više ne znam gdje sam stajao u tom trenutku – na hodniku, na vratima ili već u krevetu? Dječak se neko vrijeme uopće ne pojavljuje na tim slikama, kao da je nestao u nekoj vremenskoj rupi, kliznuo kroz poredane slike u svoju glavu: tamo su kuća, osvjetljena pogleda li se iz močvare, nazupčani zabat, čađave opeke, iznad toga točkice svjetlosti, gotovo nalik vatri u noći bez mjeseca, koju su oblaci teški poput snijega pogurali prema dolje. Na pohabanim rubovima slike gdje se ona pretvara u drugu, počinju padati mala zrnca tuče. Dorisin glas prodire kroz otvorena ulazna vrata, poput nacrtane sjene na trijemu ona nekoliko puta vikne adresu u slušalicu; tri, četiri puta ponovi opis puta do jedne kuće u Fenndorfu, koju naposljetku opiše kao *posljednju zgradu iza sjenika*; službeno je na nasipu postojala kuća broj dva, farma svinja, a iza nje ništa osim močvare. Kad se vratila gore, doimala se smirenijom. Zastala je na vratima, nepomična, puna poštovanja, kao da je za trenutak utonula u pogled s nekog vrha ili tornja. Samo su se nadimale njezine grudi; činilo se da udiše, a da je prestala izdisati. Iznenada je i dječak opet na slici. Stoji pred vratima Margine sobe koja je zatvorio jer na krevetu leži rastrgana kutija Vesparaxa. Doris ga odgurne u stranu, naglo otvori vrata i kaže: O, Bože! Među njezinim prstima šuška kutija, upute o lijeku, čitaj, nisam ponijela naočale, kaže, i gurne mu papir u ruke. Zurio sam u sitna slova koja su mi plesala pred očima, otvorio usta, koja su imala

slatkasti zadah kao uvijek rano ujutro u sedam sati kad bi me Marga probudila, poljubila u čelo i donijela dašak svojih posljednjih snova.

No sada mi riječi nisu zapele u grlu, nisam čak ni mucao, samo se jezik zabadao u rupu među zubima dok sam pod Primjena čitao razloge zbog kojih je Marga htjela prekinuti sa svime i osjećala olakšanje što tamo nema mog imena ili nešto poput akutne alergije na krumpir gulaš. No i to je ipak moja sadašnja zamisao, a ne ona djeteta koje bespomoćno pokušava pronaći smisao u tunelu nijemosti i straha. Čitaj!, vikne Doris i istrgne mi papir iz ruke. Zurila je u njega, zatim me stisnula uza svoje salo i uzdahnula: Moj jadni dječake, rečenica koju bi samo Marga smjela izgovoriti. Čim je otišla, teta ju je ukrala.

Jurnula je natrag u sobu i gurnula Margu u stranu. Zamijenila je jastuk, pokrila je i otišla u kupaonicu. Čuo sam kako šumi voda i kroz taj šum još jedno O, Bože! Pomislio sam na ostatke paste za zube i na to da Doris to nikad ne bi trpjela kod kuće. Vratila se s vjedrom i počela čistiti. Dječak opet nije neko vrijeme dio slike. U mom sjećanju na zidu vidim samo od Marge obojani drveni sat s glavom vretenca koji je pokazivao pola osam, sedam i dvadeset i osam, od nekog jesenjeg dana kad su se zaustavile kazaljke na mrežastim očima nalik mjehurima. Marga je htjela donijeti baterije iz grada, ali otad se nije odvezla u grad. Otkad je bilo zaustavljeno vrijeme u mojoj sobi, sve se promijenilo: dani su bili kraći, sunce je rijetko sijalo, noći su bile beskrajne jer ujutro više nismo odlazili do ribnjaka zbog prespavanog prijepodneva. Više nije spavala u mom krevetu nego u svojoj sobi iza zatvorenih vrata u kojoj se počeo širiti miris pljesni. Uletio sam u učionicu dok je zvonilo za odmor. Kaznena zadaća, moja prva dvojka iz sastava jer mi nijedan učenik nije dao list sa zadatkom, tema promašena. Grumbach, učitelj iz njemačkog, pisao je jedan prijekor za drugim zbog dangubljenja, a Marga ih nije potpisivala, čak ni testove, jedanput je samo grubo otresla: *Ja* nemam majku za svakojaka sranja. Uslijedio je poziv direktora na koji se nije odazvala. U jednoj sam ladici pronašao budilicu, zvonila je hladno i prodorno. Čeznuo sam za Marginim usnama na čelu, njezinim šapatom,

kosom koja je padala preko mojih obraza i škakljanjem me spremala za dan. No kad bih se trznuo iz sna, u mene je zurilo samo vretence s krvavo crvenom glavom.

Budući da je i močvara pokazivala samo svoju neprijaznu stranu, tada sam, tog kasnog listopada, često boravio u procjepu, tajnom prostoru između kreveta i zida. Prije spavanja ugurao bih svoj rep i ispraznio se stisnutih zubi. No i procjepi su se promijenili, bili su širi, dosadniji, nikakav uski ponor u neobjašnjive dubine, samo pukotina koja se polagano otvara do dna kreveta, groblje za prašinu, pauke, osušene šmrklje, zagonetke iz djetinjstva. Često ta želatina ne bi nestala, nego bi se skupila na reljefnim tapetama te potom razlila po rubu kreveta prije negoli bi se uspio isprazniti. Je li se močvara odozdo bunila?

Vani je razina vode rasla zbog ustrajne kiše, prelijevala se iz grobova na polja, grgotala pod cipelama pri svakom koraku, vrebala posvuda. Ribnjak je nabubrio, nalikovao metalno svjetlucajućoj oteklini između busena trave, suhoperke su bile izravnane, johe prekrivene vodom do prvog goveda. Uskoro se plutajući nasip vezao uz selo s daskama, i to provizornim drvenim stepenicama koje je postavio Karl Felber kako traktor ne bi potonuo previše duboko u blato. Školski put je u obliku niza lokvica vodio do sela, iznenada se pretvarao u mutno jezero koje je polagano prodiralo do kuće. U jednom trenutku je mješavina dosegla podrum, onda je čak i zahod bio začepljen, moja govna više nisu tonula, naduti komadi plivali su u školjci. Sramio sam se i otad obavljao veliku nuždu u školi, a ostatak iza sjenika gdje je kiša ispirala zemlju. Ne znam kad je Marga srala, možda i nije s obzirom na to koliko malo je jela. Pušila je i dok je jela, žlica u jednoj ruci, a cigareta u drugoj, ali to je činila i prije kad je bila posve odsutna ili u žurbi da se vrati u sjenik, u Hamburg, u svoj svijet. Ponekad bi zamijenila pribor i cigaretu; bilo je smiješno kad bi skupila usne, a umjesto cigarete ustima približavala žlicu, ili kad bi cigaretu gurnula među zube; ja bih se nacerio, gurao

dršku od noža u nosnicu i rekao: hmljac. Tvoja majka se pretvara u debila, promucala bi i glumila idiota. Smijali bismo se i nastavili jesti.

Sve je ustvari bilo uobičajeno, ali činilo mi se da se to *uobičajeno* promijenilo na neki neobjašnjivi način. U svim Marginim starim gestama, u svim njezinim toliko često ponovljenim šalama koje su me nasmijavale jer su me oduvijek nasmijavale, skrivala se misao o posljednjem putu. No tad to još nisam znao, a danas to mogu samo tvrditi. Odavno su osjećaji dječaka potonuli u močvari, kraj mog djetinjstva samo zbrka od razlivenih uljanih boja i snijega. Ali što učiniti sa svim tim slikama, ovisnosti o sjećanjima? Kuda s majkom, njezinim izbljuvanim ustima, ledenim usnama kojima me u snu poljubila u vjeđe? Možda sam je naknadno sâm odstranio iz života, morao odstraniti kako bih nastavio. Ili je ipak Karl Felber organizirao da dođu po nju i odvezu je u lječilište? Ili ju je možda otrovao kako bi napokon iz svijeta uklonio tu staru ruševinu, ludu šogoricu u njoj, i zagađene ostatke zajedničke prošlosti? Danas se na nasipu redaju hale u obliku cijevi iz Nizozemske o kojima je uvijek pričao.

Doista se iznenada pojavio u hodniku. Nosio je šiltericu, majicu s norveškim uzorkom, iznad toga radno odijelo kao da odlazi u sjenik. Samo su prljave papuče na njegovim stopalima kvarile sliku zlog susjeda koji suparniku tajno ubacuje otrov za štakore u bunar. Čini se da je i njega događaj trgnuo iz sna. Prepriječio je put Doris koja je vjedro teglila natrag u kupaonicu. Što joj je? Pokazivao je na sobu. Popila je ovo, rekla je Doris i bacila mu kutiju s tabletama. Stric je pogledao kutiju i pokazao na mene: rekao sam njegovom ocu već tada da ona nije nizašto. Doris se pojavila pred njim, bujica vode izlila se iz vjedra na pod. Oboje su ispunili sliku, bili su gotovo nadnaravne veličine, njihova blijeda, od umora i pitanja iskrivljena lica, lojna, na Karlovim obrazima kozičava koža, zapletena, oko Dorisinih sljepoočica već sijeda kosa. Rekao si da ide do đavola, prosikće, a tvoj brat se pridružio!, rastreseno okrene ruku prema rubu slike, napola prema naprijed, napola uvis, u zamišljeno nebo. Potom nestane, a Karl ostane sam. On se osloni na okvir vrata i lagano savije koljena. U

kupaonici se začuje šum vodokotlića, jedanput, potom nakon nekoliko sekundi, još jedanput; majčina bljuvotina, zagađena rodbina slijeva se niz cijev van prema močvari. Ali zahod, pomisli dječak, začepjen je, i u mislima ugleda kako se bljuvotina prelijeva preko ruba i kako crna voda iz jaraka ulazi u kuću.

Začudo mi je od svih slika koje ovdje dozivam najjasnije u sjećanju ostala ona o bljuvotini. Ona najmanje pristaje slici moje majke za koju se još uvijek grčevito držim. Čak je i na nosiljci ležala u jednom od onih svilenih komada koji ne skrivaju ništa. Sigurno bi vuneni pokrivač smatrala uvredljivim. Pri odlasku na zahod uvijek je palila šibicu, svaki dan se tuširala i pudrala, uvijek je namrštena lica zaobilazila kravlji izmet, a sada ovo. Koje dijete je ikad vidjelo majku kako povraća? Ako uopće povraćaju, majke to čine u tajnosti. Nijedna majka ne želi da je se dijete sjeća kako pliva u vlastitoj bljuvotini, i Doris bi, kao uzorna domaćica, sve brzo očistila.

Kad se vratila s ručnikom, bez riječi je prošla kraj Karla. Bila je bolesna u glavu, viknuo je za njom, od samog početka! Doris je obrisala noge kreveta, potom Margina usta, zatim je u zraku naglo raširila ručnik i proizvela zvuk zamaha bičem: Začepi napokon gubicu, stara guzice! Karl je jurnuo naprijed, naglo je okrenuo, ti! viknuo je, zabranjujem ti da mi se tako obraćaš! Doris je podigla krpu kao da se radi o oružju. Daa?, izrugivala mu se, ali *njena* guzica – pokazivala je na krevet – nije ti loša! Otrgnula se, zateturala na tren, te otišla. Nastup dječaka. Iz nekog kuta sobe otetura do kreveta, ravno u Karlove ruke. Mama!, viče i previja se u rukama strica. Snažno tijelo posrće pod udarcima koje amortizira njegov trbuh, pod udarcima nogom u prazno, krikom koji nestaje pod velikom rukom. Na kraju pljuska koju slijedi kratko zamračenje kao da je netko pokušao izrezati ili dodati dio filma. Nećeš još i njega tući!, vikne Doris, otrgne me od Karla i stisne uza svoju haljinu. Miris kvasca, crna, titrava slika i Karlovo dahtanje koje je trajalo nekoliko sekundi ili možda četvrt minute, u kojima sam razmišljao da sutradan moram nazvati strogu galeristicu kako bih je obavijestio da će Marga duže vremena biti bolesna, opet, još uvijek bolesna,

predodžba od koje mi se stegnulo grlo; je li me gušila pomisao da ću morati telefonirati jer ozbiljno mucam na telefonu ili činjenica da ću morati lagati ili reći istinu? Činilo se da između toga ne postoji ništa, nikakva mogućnost da se poništi prošlost; samo još crna slika među grudima tete koja će me odvesti u svoju kuću u kojoj ću morati jesti hladetinu i biti novi brat Thorstenu i Andreasu, koji će igrajući se kauboja biti upucan s leđa. Što me Doris duže milovala po glavi, tim je nepodnošljivija postala moja želja za Marginim kolačem, korici sa cimetom, općenito za cimetom, želio sam jesti cimet do kraja života, kao što je Marga jela svježi sir i kruh s maslacem, želio sam kažiprst posuti njime, da, čak bi i krumpire u ljusci uvaljao u cimet, i kad bi nam u jednom trenutku ponestalo novca za krumpire, s užitkom bih među zubima zdrobio kutijicu sa cimetom, učinio bih sve kako bi ona opet otvorila oči, namignula mi i rekla: dobro jutro, dušo, idemo do ribnjaka?

No umjesto toga, kad je Doris napokon oslobodila dječaka, začulo se tiruriru u daljini, ili možda se ipak nije čula sirena, možda se nije čuo nikakav zvuk, samo snježna oluja vani pred prozorom, i crveni muškarci koji iznenada stoje u sobi. Možda su došli bez upaljene sirene, samo s plavim rotirajućim svjetlom, iz obzira prema djeci u snu.